

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

No. 225 — Štev. 225 — VOLUME LII. — LETNIK LII.

NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 17, 1944 — PETEK, 17. NOVEMBRA, 1944

Tel: CHelsea 3-1242

VELIKA OFENZIVA V FRANCIJI

Zavezniški vrhovni poveljnik general Dwight D. Eisenhower je včeraj opoldne pričel veliko ofenzivo na celi fronti. S pomočjo več tisoč bombnikov in topov je stopilo v ofenzivo šest zavezniških armad in sicer ameriška 9., 1., 7., in 3. angleška druga in francoska prva armada. — Cela 400 milj dolga fronta je zagorela od Arnhena na Holandskem pa do švicarske meje.

Naznanilo, da je skrivnostna deveta ameriška armada tudi v tej ofenzivi, je prvo poročilo o njej, da je bila že dalje časa na zapadni fronti. Poročila s fronte naznana, da je bila med ameriško prvo in angleško drugo armado.

Glavna stana prve in devete ameriške armade sta prva naznana, da se je pričela velika ofenziva, ki jo je opoldne pričelo na tisoče aeroplakov in topov.

Ameriška prva armada generala Courtney H. Hodgesa je vdarila na dolgi fronti, ko je 1200 težkih bombnikov pričelo rušiti nemške utrjene postojanke vzhodno od Aachenja in so vrgli 4800 ton bomb.

Pozneje je 1150 angleških bombnikov in 250 napadnih aeroplakov napadlo utrjena mesta Dueren, Jülich in Heinsberg, severno in vzhodno od Aachenja.

Dolgo časa ni bilo iz strateških ozirov znano, kje se nahaja deveta ameriška armada generala William H. Simpsona in šele, ko se je pričela ofenziva, je bilo poročeno, da je bila med ameriško prvo in angleško drugo armado.

Ob istem času ameriška treta armada generala Pattona razbija utrdbe okoli Metza, sedma armada generala Alexandra M. Patcha, ki se nahaja na skrajnem desnem krilu Eisenhoweve fronte, pa prodira s francosko prvo armado v gorske prelaze čez Vogeze.

Vse zavezniške armade na francoski fronti so sedaj v ofenzivi, samo prva kanadska armada na skrajnem koncu fronte, kjer je očistila otoka, s katerih so Nemci obvladovali Antwerp in je pomagala pognat Nemce čez Mense, ni v ofenzivi.

Na celi fronti od Holandske do Vogezev potiskajo zavezniški Nemci proti Reni. Ako bodo Nemci držali, bo mogoče že ob zapadnem bregu Rene izvajana odločilna bitka; to da Nemci se bodo najbrže umaknili čez veliko reko.

Po mnenju vojaških poznavalcev je razmerje med zavezniškimi in nemškimi armadami 3 proti 1. Zavezniški imajo okoli 1,500,000 vojakov, ki so oboroženi z najboljšim orožjem na svetu in ki jih podpira največja zračna armada. Ta ofenziva bo mogoče prinesla zavezniškom odločilno zmago nad Hitlerjevo Nemčijo.

Japonski so v sedanji vojni Filipini neobhodno potrebeni, kajti ako bi Amerikanci zavzeli Filipine, bi z njihovih letališč bil oviran ves dovoz sировin iz Malezije, Vzhodne Indije in Indokine. Ravno tako bi bil oviran dovoz živila iz južnih krajev Azije.

Tacloban, glavno mesto filipinskega otoka Leyete, ki ga je osvobodila ameriška armada.

Z BOJEV NA PACIFIKU

Iz Jugoslavije

O bojih v Jugoslaviji poroča radio Svobodna Jugoslavija naslednje:

V Črnigori gonijo naši oddelki sovražnika iz Cetinja proti Podgorici in so zavzeli Rijeko Crnojevico. Ubitih je bilo 700 sovražnih vojakov in zajetih dva tanka, en top, dva težka metalea ognja, devet avtomatičnih pušk, osem trukov in dve skladističi živeža. Boji se nadaljujejo na črti Katunsko-Nihija, Leskopolje.

Nemci zbirajo svoje čete okoli Danilovgrada. Ves dan je bil artilerijski ogenj zelo močan, toda sovražnik ni imel nobenega uspeha.

V Macedoniji, v gojenji dolini Vardarja, se uničevanje

obkoljenega sovražnika pri Kicevu, Gostivarju in Tetovu nadaljuje. V teh bojih je bilo ubitih 750 Nemcov in Albancev, 500 pa jih je bilo ujetih.

Na Hrvatškem je bil močan ustaški oddelek razbit ob črti Zagreb-Bjelovar. 280 ustašev je bilo ubitih, 70 pa ujetih.

Vplenjenih je bilo šest mornarjev in 15 voz orožja in municije. Razbiti so bili trije tanki.

Iz okolice Karlovega je sovražnik pričel močno ofenzivo proti Beli Krajini v Sloveniji. Zelo vroči boji se vijejo ob črti Metlika-Javorovica Planina.

HITLER BAJE ODPOTOK NA JAPONSKO

Iz dveh virov prihaja poročilo, ki pravi, da Hitler ni bolan ne mrtev in da je ali s podmornico ali aeroplano odpotoval na Japansko, da razpravlja s svojo zadnjo zavezničko gledbo nadaljevanja vojne.

Eno poročilo glede Hitlerja je sicer prislo iz Madrida, pa ni španskega izvira, drugo pa od Willi Frischauerja, avstrijskega pisatelja, ki je 20 let proučeval Hitlerja in je o tem poročal v svojem pismu na uradni londonskem lista Daily Herald.

Poročilo o Hitlerjevem potovanju na Japansko spominja na neko poročilo pred nekaj tedni, ki je naznajalo, da bodo Nemci poslati svoje poglavitev voditelje, ki bi jih zaveznički povojni zahtevali, kakor hitro bi bilo videti, da za nje ni več varno v Nemčiji, na Japonsku.

Poleg tega pravijo diplomatski krogi v Madridu, da je Hitler odpotoval v Argentino. Medtem ko prihajajo različna nasprotovanja si poročila o Hitlerju, ni niti v Nemčiji navadnemu ljudstvu znano, kje je pravzaprav Hitler in kaj je z njim. Neko diplomatsko poročilo iz Berna v Švici pravi, da hočejo naciji držav Hitlerja iz javnosti, ker se pripravljajo, da vprašajo zavezničke za mirovne pogoje, kajti

med najvišjimi nemškimi kralji je slišati zahtevo: "Mir za Božič za vsako ceno!"

Jugoslovanski rabeljaretiran

Kot pravi neko poročilo iz Rima, je bil general Mario Roatta, ki je bil tekom pogajjanja za premirje z Italijo šef italijanskega generalnega štaba in najzvestejši sodelavec maršala Pietro Badoglia tekom njegove vlade v južni Italiji, aretiran na odredbo komisije za kaznovanje fašističnih zločinov.

Ta aretacija je velikega pomena, ker je to prvič, da se je vladu upala iti tako blizu Badogliu, ki ga črva nepremagljivi zaveznički zid.

General Roatta je najbolj krutni general, ki je igral zelo važno vlogo tekom Mussolinijeve vlade po vseh krajih od Abesinije pa do Španske. Tekom zasedbe Jugoslavije je Roatta tako zelo zatiral jugoslovanske partizane, da ga je maršal Tito označil kot vojnega zločince. Toda v Italiji je bil aretiran samo na podlagi svojih fašističnih dejanj in bo tudi na tej podlagi sojen.

Poročila in zahteve, da naj bo Roatta stavljen pred sodišče, je bilo slišati skozi več mesecov v Rimu in ko jih je Roatta slišal, se je nekam skril. Sedaj pa je zaprt v kaznilnici Regina Coeli.

General Mihajlovič pobegnil

Dr. Stojan Gavrilovič, podčastnik v vnašnjem jugoslovanskem uradu, je v Londonu naznani, da je bivši vojni minister general Draža Mihajlovič v spodnji obliki pobegnil iz Valjeva, predno je osvobodilna vojska maršala Tita zavzela mesto. Dr. Gavrilovič pravi, da so partizani popoloma razbili četniško vojsko generala Mihajloviča.

Angleške podmornice potopile 24 japonskih ladij

Angleška admiraliteta naznana, da so angleške podmornice zopet potopile 24 japonskih ladij v voda Daljnega Iztoča, od pričetka vojne pa so jih potopile 158. V zadnjem poročilu je bilo potopljeno 23 zaledalnih ladij in ena zaledalna ladja podmornic. Potopljene so bile južno od Celesbe.

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES!

Zaveznički pozivljajo Nemce k predaji

Dasiravno zaveznička zahteva za brezpogojno predajo še vedno velja za nemške politične in vojaške voditelje, pri vsem tem londonski radio v imenu zavezničkov skuša nemškemu narodu dopovedati, da brezpogojna predaja za nemški narod ne pomeni nikake grozote. — Zaveznički bodo z nemškim narodom postopali vse drugače, kot pa z nacistiškimi voditelji.

MADŽARSKI KARDINAL SE NE BOJI RUSOV

Kardinal Seredi, madžarski primas, je zaprt v svoji nadškofijski palači, ker ni hotel priznati madžarske kvizilinske vlade. Kardinal je tudi madžarsko duhovščino pozval, da naj ostane pri svojem ljudstvu, mesto da bi bežalo pred Rusi. Kardinal Seredi je svojim duhovnikom naročil, da pod nobenim pogojem ne smeti zapustiti svojih mest.

Eisenhower bi bil skoro zamenjal čevlje

Poročevalc vojaškega lista "Stars and Stripes" poroča s fronte v Franciji, kako bi vročnivi poveljnik general Eisenhower skoro zamenjal svoje čevlje s čevljimi nekega sergeanta. General je brodil po blatu, ki mu je segalo do kolen in se vstavljal S/Sgt. Darrell Van Ness-u in govoril z njim.

"Rad bi imel take čevlje kot jih imate vi," pravi Van Ness.

General Eisenhower se postavlja na eno nogo in potegne za zipper svojih čevljev.

"Ne, general," pravi Van Ness. "Mislim, da boste vaše čevlje bolj potrebovali kot jaz. Kupčija je končana."

Poveljnik se je podal. Obljubil pa je vojaku 500 frankov za prvega ubitega Nemca.

Nov ameriški top

Londonski "Times" poroča, da ima tretja ameriška armada nov top, ki razbije v saki tank. Top ima 90 milimetrov široko cev in je na 31-tonskem tanku, ki vozi po 30 milj na uru. Top strelja s 24 funtov težkimi izstrelki. Strel iz tega topa razbije vsak tank kot bi bil iz papirja in prebije še takoj debelo oklopno ploščo.

Nemci strašijo z roboti

Nemci so zopet pričeli s propagandnim strašilom, da je mogoče robotne bombe V-2 poslati mnogo dlje kot v Anglijo, n. pr. v Združene države.

Hitlerjevo glasilo "Voelkischer Beobachter" pravi, da je bila bomba V-1 čudež, ko je zadelo srce Anglije na razdaljo več sto kilometrov ter dodaja:

"Angleška vlada ne vidi nikakoga povoda, da bi bila na mirovno konferenco povabljenata kaka država, ki ni dala zveznikom nobene pomoći."

Ta izjava je dala povod burzemu ploskanju.

Ko bo Nemčija

Ministrski predsednik Winston Churchill je v poslanski zbornicu, podčastniku, reklo, da bo angleška industrija takoj premenjena, da bo Nemčija poražena in bo izdelovala izdelke za civilno uporabo. Na tozadovino vprašanje nekega poslanca je minister Churchill odgovoril, da Anglija ne bo prenehala izdelovati orožja, dokler bo trajala vojna z Japonsko, toda mogoči industriji bo premenjenih za delo v mirnem času, kakor hitro bo Nemčija izločena iz vojne.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupša, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 51st YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturday, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRAVENIE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.; ZA POL. LETA \$3.50; ZA ČETRT. LETA \$2.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHElsea 3-1242

Politična situacija v Angliji

Napisal za ONA Harold J. Laski

Churchill je ravnokar predložil parlamentu zakon za podaljšanje roka parlamenta še za eno leto. Alko se ne pripeti nekaj povsem nepriravnovanega, bo začelo teči deseto leto sedanjega parlamenta. To bi bila najdaljša doba brez razpustitve od leta 1679 sem, ko je deloval tokozvani "cavaller" parlament.

V mesecu maju 1945. leta, bo nastopil čas, ko ne bo več nobenega človeka izpod 30 let, ki bi bil že glasoval v splošnih volitvah. V "House of Commons" sede ljudje, ki so bili izvoljeni v malih, postranskih volitvah in, izvemši komaj pescev članov, so vsi imenovani in kadrov velikih strank, ki so držale politično premirje o dne meseca oktobra 1939 naprej.

Taki izrazi pomenijo, da bo ves načrt, ki je bil izdelan v Dumbarton Oaks, še enkrat popolnoma predelan, ko se bodo sestali zastopniki vseh zavezniških narodov in bodo ustavili čarter v končni obliki.

Listina, ki je bila sestavljena v Dumbarton Oaks, je samo podlaga za nadaljnje razprave; v njej so samo postavljena načela, na katerih se morejo zastopniki štirih velesil spoznamet. Brez določb, ki so vsebovane v tej listini, ne bi bila mogoča prihodnja in sklepna konferenca. Zato določbe, vsebovane v tej listini, ne bodo prišle pred kongres, kajti o njih bo razpravljano na prihodnji konferenci.

Oglejmo si posamezne člene te listine.

Prvi člen obravnava štiri poglavite cilje, ki jih bo imela povejna organizacija Združenih narodov. V kratkem so cilji naslednji:

1. Vzdrževati mir;
2. Razviti prijateljske odnose med narodi;
3. Pospeševati sodelovanje med narodi v trgovini med narodi in postaviti življenski standard med vsemi narodi, in
4. Postaviti skupni urad, po katerem bodo vse te stvari izvršene.

Za vzdrževanje miru, kar je poglaviti namen organizacije Združenih narodov, je treba vojne preprečiti, predvemo se pričo, s tem, da so poravnani spori potom mednarodnega razsodišča ali pa, če potrebno, z oboroženo silo. S takim postopanjem ne bo dovoljeno pričeti vojni, kakor so bile vojna z Abesinijo, japonska osvojitev Mandžurije, nemška osvojitev Avstrije. Vsak poskus motiti svetovni mir bo avtomatično postala naloga organizacije Združenih narodov, da vsak spor prepreči in poravna.

Najvažnejše pri tem je, da tako organizacija Združenih narodov ne bo kaka nadisla, temveč vsaka država bo obdržala svojo popolno neodvisnost in bo zasedovala svojo notranjo politiko, kakor se ji poljubi, dokler ne bo ogrožala varnosti kake druge države.

Revolucija na Kitajskem ali v Indiji, na Španskem ali v katerikoli drugi državi, ki bi imela namen premeniti državno obliko, ne bo zadeva organizacije Združenih narodov. Ako pa bi bila kaka nova revolucija na Španskem in bi eni stranki pomagala Nemčija, drugi pa Rusija, vselej česar bi bil ogrožen svetovni mir, tedaj bi ta zadeva prišla v področje organizacije.

Kako bodo Združeni narodi gledali na kako medsebojno vojno zvezko, kakor je 20-letna zvezka med Rusijo in Anglijo, ali medsebojni obrambni sporazum med ameriškimi republikami, o tem ni ničesar v listini, ki je bila sestavljena v Dumbarton Oaks.

Določbe, ki so bile sprejete v Dumbarton Oaks, so splošno pomena v mnogih ozirih. Zato jih bo mogoče na prihodnjih konferencih premeniti, dopolniti ali pa celo opustiti. In čim splošnejšega značaja so, tem trajnejše bodo.

SVOBODA SE BLIŽA — NAROD POTREBUJE POMOČI!

Krvolčni Nemec je našim bratom in sestrrom v starem kraju odnesel vse, tako da nima ničesar, s čimer bi po osvobojenju mogel pričeti novo življenje.

Golih rok je in kliče: "POMAGAJTE!"

Zbirajmo obliko, orodje in vse, kar je najpotrebnejše, ga pri vsaki hiši, da jim bomo poslali.

V RIDGEWOODU, L. I., je skladnične na WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH DESCENT (Bundles for Yugoslavia) na:

665 Seneca Avenue, vogal Gates Avenue.

V NEW YORKU pa:
WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH SLAVIC DESCENT

161 PERRY STREET, NEW YORK, N. Y.

Zberite, kar morete pogrešiti in prinesite ali pošljite na gori omenjena naslova!

ŽIVI IZVIRI

Spisal IVAN MATIČIĆ

Knjiga je svojevrstenv pojedvaj v slovenski književnosti, kajti v njej je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do danesnjega dne.

Cena \$2

Lično v platnu vezana.

13 poglavij — 413 strani

KNJIGARNA

SLOVENIC PUBL.

COMPANY

216 W. 18th Street

New York 11

RAZGLEDNİK

PRODAJA ZEMLJIŠČ — V STARIH DOBRIH
ČASIH

Z prodajo zemljije, in se Fe znižala prevozno ceno za posebej stavbenih zemljisev, je isto razdaljo na \$8. in teden pri nas, v Združenjih državah kaže na \$6. Southern Panhandle je potem znižala vožnjo noči obogatelo, dočim so zopet iz Californije v Kansas City drugi tisoči ljudje izgubili na \$1. — za osebo. To je naravnost storila tudi Santa Fe železnica. Posledica temu je bila, da je na tisoči ljudi vsaki dan potovalo po obeh železnicah v in iz California. Samo tekom leta 1887 je prišlo v južno California 120,000 potnikov, in polovico od teh je do konca zadnjega stoletja.

Istega leta se je pričela tudij speculacija s zemljisev. Zemljisev v Los Angeles, so predvajala vsaki dan v drugo last.

Stavbi na 7-mi ulici imenovanega mesta, ki je leta prejelo veljalo le \$11,000,000, se je prodalo za \$80,000,00, in mala stavbišča za zasebne enorodbinske hiše, ki so prejeli veljavna po \$20 komad, so se kar preko noči prodala po \$80.

Ravno tako je napredovala cena zemljisev na deželi, oziroma v okolici mesta. Razni speculantji, so kupovali velikokratne pokrajini, nekako ironično, kot o pokrajini nazadnje načrta, pokrajini neprestane izletniške vlake z godbami na vsakem; priredili za izletnike dragocene bankete; plačali pot

razumijevanje, skoraj so se dandančniji dalje na jugu, oziroma v Združenjih državah Mehike. Državljanji, ki so živelj dalje proti severu, so o tej velikokratni pokrajini govorili nekako ironično.

V razglasu je Himmler rekel, da se Nemčija s predvajane more rešiti, zato je zahteval, da se nemški narod bori za svoj obstoj do zadnjega momenata. Razglas je menda napisal Hitler, prebral pa ga je Himmler in je pozval Nemcem, da bo željil zmago nad zavezničkimi, ki hočejo po njegovem zatrdilu popolnoma uničiti Nemčijo.

Himmler je razglas rekel, da se Nemčija s predvajane more rešiti, zato je zahteval, da se nemški narod bori za svoj obstoj do zadnjega momenata.

Jasno je, da bi bil Churchill velika grožnja za delavsko stranko, če bo prvak torijev v povojnih volitvah. On si je začel sodelovati s skupino zvezd, ki so želejeli naravnost v propast. Churchill bo morda užival 8 dni slike na francoski Rivieri po premirju, toda komaj ga bo solnce dobro pregrle, že ga bo vleklo nazaj v megleni mraz v Westminstru.

Hitler je nazadnje govoril 21. julija, dan po poškušenem napadu nanj. Od tedaj so pričeli s prenosi, da je ali mrtev, bolan ali pa da je znored.

K včerajšnjem razglasu, ki ga je prebral Himmler, pravi Hitler: "Moje delo mi ne dovoli,

da bi zapustil glavni stan niti za nekaj dni."

Himmler je razglas prebral v Monakovem. Slovesnost so naciji obhajali včeraj, in sicer leta 1887, — kateri dosedaj še nima para v Združenjih državah.

Mesto Hitlerja je na grobovju 16 žrtv, ki so padle ob nacističnem puču leta 1923, položil venec gauleiter Paul Giesler.

Delavske razmere v Ontario in Quebec

Iz zrazenih rudniških krajev provincij Quebece in Ontario, prihajajo poročila, iz katerih je razvidno, da se položaj rudarjev nikakor ne izboljšuje,

pač pa da postaja vedno slabši — v kolikor pridejo delavski organizacije v poštev.

Pri državah, s katerimi imajo

vsi posebne pogodbe, je

polozaj dokaj boljši, kakor pa

pri onih, kjer posreduje v dobrobit rudarjev znana organizacija C. I. O., s katero so

nekateri rudarji napravili to-

zadovne pogodbe. Dosedaj so

rudarji podpisali štiri pogodbe

z imenovano organizacijo, in

ta pogodba jim baje povzroča-

dokaj glavobola v kolikor pri-

slaviti novi zemljisev.

Istočasno je prišlo tudi do

tekmovanja med dvema želez-

niškima družbama. Progo želez-

niške "Southern Pacific" so

medtem podajala do mesta

Los Angeles. Od leta 1876 na-

dalje, oziroma za dobo ena-

stih let, se je ta železnična

družba bojevala z vsemi sred-

stvi, da ne bi prišle v ujeno

zemljisev državice. Medtem,

je ta železnična labko ra-

čunala za vozino in prevaža-

ne tovorov, kakor se je iz-

izlubilo. Toda leta 1880, pri-

čela je na istem ozemlju po-

slaviti nova železnična, imenovana

Santa Fe. Lastniki obeh želez-

niških družb so se posvetovali

za razvoj železnične linije,

ki je bila izgubila

več in se razširila, in se

razširila v vse kraj.

Na tisoči ljudi je izgubilo

več, kar so imeli, in se raz-

kropili na vse kraje. Toda že

leta kasneje, se je pričel sko-

raj ravno tam nova prodaja

zemljisev ljudem, kateri ta ze-

majne prejše zemljisev.

Na tisoči ljudi je izgubilo

več, kar so imeli, in se raz-

kropili na vse kraje. Toda že

leta kasneje, se je pričel sko-

raj ravno tam nova prodaja

zemljisev ljudem, kateri ta ze-

majne prejše zemljisev.

Na tisoči ljudi je izgubilo

več, kar so imeli, in se raz-

kropili na vse kraje. Toda že

leta kasneje, se je pričel sko-

raj ravno tam nova prodaja

</div

Dopisi

KAKO SE V BROOKLYNU (N. Y.) DELA ZA POMOC JUGOSLAVIJI

Gotovo že vse veste sedaj, pravljeno in nikamor mu ni predalo smo tudi v Brooklynu, or... dač, se celo iz Plainfielda, organizirali pomožno akcijo, to N. J., nam je pripeljal 173 funtov, nabranlo po Mr. Cvetkovićem. Od Mr. Pogačnika iz L. L. 40 funtov. Enaki so mu tudi naš podpredsednik Mr. Mike Pirnat in Mr. Bertok.

Dobimo veliko tudi od drugih narodnosti, veliko in lepe stvari. Zadnji teden pride nek večjak in nam prinese suknjo in par srajce, ter pravi: "To je vaša ljudi; ni veliko, pa jih bo prav prišlo, so hudo potrebi; jaz sem sam videl, pomagajte jim, kar jih morete!" To naj velja za tiste, ki jih je še veliko, žali Bog, med nami, ki so pozabili, da imajo še brate in sestre doma, ki jih občuduje ves vet za njih junaka dela, pa ravno ta narod je lačen in teptan od tujce pete že toliko časa, in končno bo podlagal groznomu koncu, če mu ne priskočimo na pomoč mi.

Ljudje imajo vse vzroke, hraničijo za svoje, ali pa saj naši ne bodo niti dobili. To je vse in še bo vse v Jugoslaviji. Slovenci pa so raspodeleni po vsej Jugoslaviji. Ponovno nam je bilo že povedano, da privatno ne bo mogoče poslati močer se dve leti ne; do takrat bo pomoč že gotovo prepozna. So ljudje, ki simpatizirajo z vsem srečem za nje. Simpatija ne bo nasnila laktoto, mu ne bo ogrela onemogle in zmrznene ude — je treba materijalne pomoči! Malo je treba poseči v žep. Ali ni to zaslužil naš narod, ki bo postal v trajni zdolgovini, ki je nam v ponos, in ponosni moramo biti, da mu lahko pomorimo.

Imamo štiri mize, dva stroja in vso pripravo, da nam gre delo bolj naglo izpod rok. Za kako težje delo nam priskočijo naši možje na pomoč. Med nami imamo tako agilnega delaveca, Mr. John Lenaršiča, kralje po poklicu. On in njegova žena sta z nam slednji večer. Dobimo namreč veliko sukenj, ki jih treba nove podlage, pa John jih prekroji, da so kot nove, kajti mi hočemo, da dobitio naši ljudje vso oblekovo v dohjem stanju. Imamo tudi zelo aktívne voznike, Jerry Curvel znaša skup od vseh strani, kot čebela, vsaki čas je pri-

"I LOVE A SOLDIER"

Sonny Tufts, ki igra s Panlette Goddard v zanimivi novi burki "I Love a Soldier" v Paramount Theatre, Broadway in 43rd St., New York. — Na održi včerajšnjega Paramounta je porabna pripravna za vsako delo in da imamo dovolj izobrazbe se še tati med drugimi narodi; to naj zadostuje h tisti opazki. Ta kratek čas, kar je naša kampanja v teku, to je pet tednov, smo že pretečen teden odpola čez pet tisoč funtov oblike na določeno mesto. To vse je bilo treba zaščiti, razdeliti na sedem strani, vložiti v papirnate zavaje, tehtati in posvezati; to vse je šlo skozi naše roke, poleg našega vsakdanjega dela, pa naj kdo reče, da nismo za nič! Imamo brezplačen prostor na oblijudenem kraju. Ko smo začele, je tako revno izgledalo; vsaka je nekaj s seboj prinesla, malo sušanca, par igel in gumbov in v par dneh je bilo že kot kaka majhna tovarna.

vsi; običite nas, da boste videli, da smo in kako delamo. Obškal nas je že Mr. R. Vavpotič; zanimal se je precej za našo zbirko, posebno za igle in gume. Dali smo mu nekaj dela, ki mu pa ni bil močer; je moral priti kovač, da je stvar spravil v pravi tir.

Naj njegovo vprašanje, česa dohimo največ, je bil kraljiv odgovor, da moških hlač najmanj, reklev pa zelo veliko. Malo je še študiral, pa je bil kraljiv pripravljen za domov s pritožbo, da ne more dobiti še kave v Brooklynu. Za spomin smo mu dale iglo z dolginu, ki mu je najbolj ugodna, pa en rdeč gumb, potem pa se na hitro poslovi od nas.

Me smo ga pa pogruniale, da se je zhal za svoje blace! ... Večkrat nas obišče tudi Mr. Musič in včasih se tudi še čejo pripravi k kakem delu v praznih rok nikdar ne pride. Srečni smo tudi, da imamo med seboj tako zdrilnega človeka, kot je Mr. Zavertnik. Dymon, da bi bili tako daleč brez njega; čeprav nima nobenega svojega človeka doma, je bil on prvi, ki se je zavzel za to akcijo. Ker imamo tudi vredno precej stroškov, smo začetek dobili od newyorskih skupnih društev \$30, in pri doleti seji so darovali sledeti:

Po \$5: I. Musič, J. Cerar; po \$2: J. Zavertnik, Urbančič; po \$1: Mutz, Bertok, V. Kobilec, Račič, Majdič, Mrs. F. Padar. Mrs. Fany Holecsek ni imela oblike za darovati in je dala \$10; ravno tako Mrs. Johana Turnšek, North Bergen, N. J., \$5, Mrs. R. Birk \$5, M. Murn \$5, Mrs. Mary Curel \$2, Mrs. M. Habjan \$2, Mrs. H. Ploger \$2; nabranlo po Mrs. A. Rapnik \$1. Vsem darovaleem se organizacijo toplo zahvali in se še za nadalje priporoča.

Apeliramo na vas in vi okoli vaših znancev in prijateljev, naprej, da bomo več skupaj spravili. Iz N. Y.-a so nam dobro priskočili na pomoč; delajmo združeno in še naprej. Imamo tudi precej volne za štrikati; ktere ne morete priti pomagati, vzemite domovino in štrikajte doma na tople nogavice ali kaj drugač; morate nam priskočiti na pomoč, kajti samo za en par žensk je to preveč, posebno sedaj, ko smo večina začele delati, zato pa imamo tudi prostor odprt šele ob 7. zvečer pa do desetih. Prostor je odprt za vsakega, povabljeni ste

V nedeljo priredi plesko društvo Slovan tridesetletnico obstoja, čigar polovica dobička bodo delili za pomoč Jugoslaviji. Udeležite se to proslave, da bo večja polovica tista, ki bo pomagala našim siromakom v Jugoslaviji. H konenaj se še sponun na našo pokojno sodelavko, Mrs. Margaret Potteli. Bila je ena izmed najbolj aktivnih delavk, pa odšla je od nas predno je dokončala svoje delo. Naj je ostane blag spomin, družini pa naše sožalje.

Prosimo vas še enkrat, ne pozabite, da imamo v naši rojstni domovini brate in sestre, ki v obupu strinjam do nas, da jim pomagamo. Pokažimo jim, da smo tudi mi vredni Jugoslovani!

Za pomožno akcijo:

Mrs. Frank Padar.

665 Seneca Ave., Brooklyn.

POJASNILO IN POPRAVKI

V zadnjem dopisu sem mo, neuskosno vedno imenovanbrooklynskim Slovenkom, oz. njegov polni naslov, ker bi romu vsem narodnim delav. belj ozko misleči mislili, da kam, katere prihitiči tudi iz napadamo duhovnike in vero, precej oddaljenih krajev na prostor 665 Seneca Avenue, Ridgewood, L. L., kjer popravljajo in pripravljajo za odpoljitev ponočno obleko, obljubil, da jih zopet obiščem. To priliko sem zopet izkoristil preteklo soboto, ker edino na ta dan si lahko odtrgam par ur prostega časa, v katerem mi je dana prilika, da se seznamim z delovanjem in aktivnostjo narodnega dela, in pa, da vse za par ur zaidem med svoje.

Prestor sem našel precej izpraznen, in sem se skoraj vstrasil, da so se morale seliti, dekleta so mi pa povedala, da je ravno dan preje veliki trok odcepil preko 1,000 funtov pripravljenega perila in oblike v glavnem skladisče, odkoder se bo naložilo na ladjo, ki ga bo poskusila dostaviti do Božiča, kot božično darilo ameriških Slovenev, in sodelavcev NOV.

Ker sem pa že pri črki "R.", naj pa tej priliki opozorim domačke rojake in okolične, da se menda skoraj gotovo tudi lahko ponauči s to ne srečno črko, in to je skoraj gotovo začetna črka tistega Bičelj, ki je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna, ko sem prisla k njej, kajti nisem prej pisala, da pride v Chicago. Potem se je oprostila od dela za tisti dan in smo se odpeljali z izvoščkom do moje starejše omožene hčere, ki živi obedje skupaj. Zopet je bilo mlajšo hčer, ki dela v uradu trgovine kožuhovine že pet let. Zelo je bila iznenadna,

Pisana Mati

Spisal: J. F. MALOGRAJSKI

(11)

"Še dovolj sem zdrav, hvala Bogu!" odgovori starček na kratko in dokaj osorno. Trgalo ga je po udih, da bi bil najraje ječal. Toda njej ne bi bil potožil za ves svet. Če ga je že v nevoljo spravilo to, da je bila prišla, ga je še bolj jezilo, da je bila tako predzrina in ga je nagovorila, ko si vendar nikdar nista bila dobra. In s kakim glasom je izgovorila besedo oče! Prav, kakor bi jo morala, če bi bila že njegova sinaha! "Pa saj potem bi je ne tako!" si je mislil stari Mlakar. "Potem bi prišli drugi priimki! Hinavka, poznam te dobro!"

In obrnil se je zopet vstran od nje. Kajti stari Mlakar ni imel navade, da bi bil prikrihal svoje misli in čustva. Iz spoštovanja do rajnico se je premagoval. Drugače bi ji bil pokazal še na vse bolj jasen način gnev, ki ga je občutil do nje. Nje pa vse to vedenje starčkovo ni prav nič motilo. Dasi je videla njegovo nevoljo in je prav dobro poznala njegove misli o sebi, je vendar še silila vanj. Vzdignila je svojo hčer s tal ter jo posadila poleg Anice, ki je sedela ob njegovi strani in rečla:

"Glejte no, skoro obedve sta enako veliki. No pa saj sta tudi po starosti precej enaki. Vaša je bila okoli Velike noči, če se ne motim, naša pa o sv. Mihiel!"

Nato se nagnе k Anici in jo vpraša:

"Zakaj pa ne prideš nič k nam, Anica? Z našo bi se lahko večkrat skupaj igrali!"

Anica ni odgovorila nič. Boječe se je stisnila k dedku, kakor bi jo bilo groza te ženske.

Vrtačka je zardela. Ljajde so se spogledovali in njej je bilo to še mnogo neprjetnejše, da se je deklila vedla, kakor bi slutila njeni neodkritosrčnosti, nego da je stari Mlakar tako malo zakrival svojo neprijaznost do nje. Ni se mogla premagati in vzkliknila je:

"To ste čudni ljudje tukaj! O' ti dekletce, ti! Glejte, glejte, kaka osabnost! Prav tako je, kakor je bila njeni mati, ki me tudi nikoli ni marala, akoravno sem imela jaz več vzroka, da bi jo bila sovražila, nego je imela ona, hiti meni zoprna. Jaz ne vem, da bi ji bila prizadela kdaj kaj žalega in vendar ni imela zame nikdar lepega pogleda! Zdaj pa še ta otrok! Pa seveda, beseda se izgovori, otrok jo prestriže in . . ."

Po starem Mlakarju je vse kipelo. Predzrno se mu je zdelo že, da je sploh v misel jemala ta ženska dragu mu sinaho. Preveč mu je bilo tega besedovanja in odvrnil je z odločnim poudarkom:

"Krivico delaš rajnici! Ona ni poznala sovraštva in je ne do tebe, ne do koga drugega! Se manj pa je imela navado opravljati ali govoriti črez koga!"

Starčku se je poznala nevolja in Vrtačka ga je skušala potlažiti, rekoč:

"No, no, le ne jezite se, oče! Kdo pa je mislil tako hudo! Saj ne rečem, da se nisem morda motila. Človeku se zdi marsikaj, kar ni res, in marsikaj je drugače, nego si domisla. Morda je mislila ona ravno tako o meni, kakor jaz o nji, pa sva se obe motili. No, jaz sem jo vseeno rada imela! Ne morem povedati, kako težko mi je po nji!"

In pritisnila je predpasnik na oči, kakor bi hotela obriati solzo.

Starem Mlakarju se je gabilo v dan duše toliko hinstvo. Že je imel ostro besedo na jeziku, ko stopi negov sin v izbo. Precej nato pokleknejo zbrani ter začeno moliti rožni venec za dušo one, ki so jo bili pokopali predpoldnom.

Po končani molitvi so se prijatelji rajnice še malo pomnudili. Dekle prinese iz stranske sobe polno rešeto narezanega kruha, gospodar pa poseže po steklenico pijače, ki je stala že na polici pripravljena. Nato se začeta pomikati po sobi od enega do drugega. Vsakdo je dobil kos kruha in kozarček pijače.

V tem ko sta gospodar in dekla delila in ponujala kruh in pijačo, se je vnel živahen razgovor. Večinoma so se ljudje spominjali rajnice in ta in oni je vedel povedati kaj dobrega o nji. Semertja je izreklo kdo gospodarju tudi svoje obžalovanje radi izgube, ki ga je bila zadela. Storil je to, ker je navada taka, dasi je vedel, da se Mlakar ne čuti nesrečnega. Ta pa je na take besede zgibal z ramama ter ponavljala:

"Kaj hočemo? Božja volja je bila tako! Če bi še tako jokal za njo, ne bi nič pomagalo. Kar je mrtvo, je mrtvo!"

Ljudje so molčali vprivo takih besed. A semertja sta se ujela dva pogleda, ki sta izdajala, kaj si ljudje mislijo po tistem.

Tako je bila prišla na vrsto Vrtačka, da dobi kruh in pijačo. Mlakar je poiskal največji kos, ter ga dal njeni hčerkki, nato je ponudil še njej kruh in pijačo. Izpregorovil ni nič. Čutil je pač, da so obrnjene oči mnogih vanj in zdržali se je besed. Ni pa mogel zatajiti njegov obraz veselja, ki ga je občutil, ko jo je videl sebi nasproti.

Vrtačka je bila krepka ženska tridesetih let. Njeni lica so bila še sveža in zdrava. Poznalo se ji je, da še nikdar ni trpela hudega in da nikdar ni preveč delala. Svetle in žareče so bile še njene oči, toda pooplek je sijal iz njih. Ko se je oziral tako po sobi, se je zdeleno, kakor bi vedno nekaj iskal in zasledovala.

Mlakar se je pomnil pri nji dalje, nego se je spodobil. Izpila je bila polovico kozarčka, a on ji je dotočil. Njegov oče, ki je opazoval vse to in ga je bilo sram ljudi, je zaklical:

(Dalje prihodnjih)

POROKA SLOVENSKEGA MORNARJA

V nedeljo 12. novembra se sta 1942 in ima že 21 mesecov je poročil mornar W. T. U. S. službe na morju. Bil je v New-Navy Frank Voje, sin poznanega slovenskega starši Mr. in Mrs. Frank Voje iz Ridgewooda, Va. Vdelezen je bil pri obeh vpadih v Francijo. D-day ne bo nikdar pozabil. Bil je dodeljen konvoju v Afriko, na Sicilijo, v Italijo, v Padermo, Napolj, v Francijo in v Belfast na Irskem. Vozil je tudi v Avstralijo in Južno Ameriko. Prestal je dosti. Potopljeni je bil mnogo sovražnih podmornic na Atlantiku, toda zadnje dve poti niso slišali nobenih svaril, da so podmornice kaj blizu. Sedaj je Atlantik že bolj varen. Sedaj je bil premeščen na neko drugo ladjo, pa še ne ve, na katere. Do Novega leta bo zopet v šoli, kam bo šel pozneje, pa ne ve.

Druži sin Franka Vojeta Stanley J. Voje, 3. S. F. C. pa je na Pacificu. K mornaricai je bil 180, med njimi 40 Slovencev. Bilo bi jih gotovo več, toda Ridgewood, kjer Sloveni večinoma žive, je oddaljen od Scotch Plains kakih 50 milij. Bili so povabljeni tudi prevei "Slovan", pa se niso mogli udeležiti. Nekaj je bolnih, nekaj pa zaposlenih. Navzeci so bili: družina Vidergar iz Seward, N. Y., Frank Kosak, Fr. Cerar, Frank Selak, Mrs. Arčul, hčere Franka Ferka, Ivan Rucičaj, Lt. John Ričičaj; tudi so bile Pirčeve in Gosarjeve.

Miss Mary Archul je zelo lepo pela v cerkvi Ave Maria. Ženin Frank Voje, Jr., se sedaj nahaja v Philadelphia, Pa., v Šoli. V ameriško vojno in čitaljem "G. N." Naročnik.

POJASNILO IN POPRAVKI

(Nadaljevanje z 3. strani.)

bo, perilo in oblike za svoje Frances Cerar (Moravčeva tovarišice in tovarišice partizančka), Mrs. Helena Jurkcas, Mrs. J. Kukovic, in Mrs. Fany Gosoš.

Tako sem jih zadnji pot nastel in zapisal, če sem pa katero izpustil, mi naj pa prihodnjo soboto, ker Vas imam namen zopet obiskati, kar odnosrčno pove, ker pri takem delu zasluži vsaka, da se po vzdigne dvakrat.

Tukaj naj še podam, posebno pohvalo in zahvalo v imenu trpečega naroda v stari domovini: Mr. in Mrs. F. Verbič, ki sta mi po Mr. I. Hudetu poslala \$16 za 8 prodanih partizanskih zvezd, in zahvalo dobrosrčnim in zavednim darovalcem, in sicer Mrs. Mina Tičar, za 1 zvezdo \$5, Mrs. Fany Žakelj za 1 zvezdo \$5. Poleg tega je P. Albrecht prodal med rojaki v Gloversville, N. Y., 6 partizanskih zvezd po \$1, in darovali so: po \$1: Frank Rudinscak, Emmerie Stefic, Joseph Šefik, Karl Spiess, Joseph Spigle, in Paul Budinsek; skupaj \$16. K tem naj tudi prisjetem \$1 za zvezdo, ki ga mi je poslala Mrs. Annie Eltz iz Los Angeles, Calif. \$10 do te svote, katero sta darovali ga. M. Tičar in pa g. F. Žakelj, bom prihodnji petek izročil pomožnemu relifnemu odboru za pomoč v stari domovini, na seji v Slov. Domu in Brooklynu. Ostalo sveto \$7 bom pa odpdal na Slov. Amer. Nar. Svet (SANS) v Chicago, ker se mi zdi, da bo tako prav po prevodu darovalcev in pa, ako smo radodarni z desnicami, ne smemo pozabiti na levico...

Z narodnim pozdravom, F. R. Vavpotič.

MOŠKO in ŽENSKO DELO HELP WANTED (Male and Female)

DELDO DOBE
Sivalke izvežbane na Millinery in na šivanje slaminikov. Tedenška plača \$65, ter čas in pol za čezurno delo! Dolga sesija. Vprašajte pri: LAPOFF & SAUL 13 West 36th Street New York City

MOŠKO DELO Help Wanted (Male)

HISNIK DOBREURE PRIJETNE RAZMERE Vprašajte: HOUSEKEEPER KENMORE HOTEL 145 E. 23rd STREET N. Y. C. (223-225)

POMOČNIKI ISKUŠENI IMAJO PREDNOST, PA NI POTREBNO VISOKA PLAČA — STALNO DELO B. & S. BRONZE FOUNDRY, INC. 39-17 22nd St., L. I. CITY Blizu Queens Plaza postaje. (223-227)

PORTERI ISKUŠENI in iskušeni, nočno delo — dobre delavske razmere Zglašite se po 9. dopolnite pri HOUSEKEEPER-ju SLOAN HOUSE - YMCA 250 W. 34th ST., New York City (225-227)

S P O L Š N I D E L A V C I DELAVCI PRI PEČEH 80c na uro — 98c na ure. Poldružni čas za nadurino delo 5 DNI NA TEDEN Menjavač se delo, — Stalno delo. Počitnice s plačo. Vprašajte: S. B. THOMAS, INC. 33-01 Queens Blvd. L. I. C. (222-228)

S H E E T M E T A L WORKERS DOBRA PLAČA — STALNO DELO PAUL CONTRACTING CO. 123 W. 49th STREET N. Y. C. (224-226)

B E N Z I N E C L E A N E R S in POČINJEVNI — dobra plača, 40 ur. Poldružni čas za nadurino delo. Povojna priložnost — Povisanje plače PROSPERITY CLEANERS 520 TRUXTON ST. near Leggett Ave. BRONX, N. Y. C. (225-231)

S H E E T M E T A L WORKERS AND H E L P E R S ISKUŠENI DELAVCI STALNO DELO — DOBRE DELAVSKE RAZMERE KENT GRAND CENTRAL GARAGE 210 E. 44th ST., near 3rd Ave. New York City (225-227)

M L A D F A N T delati na lahek stroj in se nečeti rododelstva v ROTOGRAVIRUVI PRINTING PLANT Stalno delo — Sedanja in povojna priložnost — Ugoden prostor 304 E. 23rd ST., New York City (225-227)

M A S I N I S T POSTAVITI STROJE, DELATI IZ NAČRTA (blue print) STALNO DELO Sedanje in povojno delo v ROTOGRAVURE PRINTING PLANT Hospitalization in Group Ins. brezplačno za uslužbenca. PRINTON CORP. 310 E. 23rd ST., New York City (225-227)

M O Š K E S E I Š Č E DOBRI DELAVSKI POGOJI STALNO DELO POVOJNA PRILOŽNOST ADVANCE VENTILATING CO. 672 6th AVE., N. Y. C. (223-229)

K R O J A Č I STALNO DELO — DOBRA PLAČA 40 UR — PRIJETNE DELAVSKE RAZMERE KARINSKA 23 EAST 56th Street New York City (223-228)

P O L I S H E R S IZVEŽBANI NA PLASTIKI STALNO DELO GEM PLASTIC CO. 195 CHRISTIE ST., N. Y. C. (223-230)

M O L D E R S ISKUŠENI IN VAJENCI — STALNO DELO — DOBRA PLAČA Z NADURNIM DELOM BAKELITE PLASTIC 116 NASSAU AVE., Brooklyn (221-227)

P L A S T I Č N I D E L A V C I ISKUŠENI in VAJENCI VSOKOVRSTNO FABRIKACIJSKO D E L O CORONET PLASTIC CO. 2nd Floor 425 — 7th AVE., N. Y. C. (223-228)

P O M O Č N I K I tudi VOZNIK STALNO DELO — DOBRA PLAČA AL'S AUTO EXPRESS CO. 234 W. 29th ST., N. Y. C. (225-227)

P O R T E R — H A N D Y M A N 4-12 ponoči—Dobra plača—Stalno in tudi povojno delo — važno delo Dobre delavske razmere. Plačane počitnice po 6 mesecih. — Pričazna o-kolica — GREENWICH HOUSE 27 BARROW ST., N. Y. C. CH-24140 Charles McKay. (223-231)

ELEVATOR OPERATORS PORTERS — FIREMEN Dobra plača — stalno delo — Plačani prazniki — Počitnice — plačo — zanesljivo podjetje. — ADAMS & CO. 1107 BROADWAY Ch. 3-2000 New York (223-231)

S I V A L K E NA OTROŠKIH OBLEKAH STALNO DELO DOBRA PLAČA CALIFORNIA CASUALS 102 FLATBUSH Ave., Brooklyn, N. Y. MA 4-3373 (223-229)

BOLNIŠKE STREŽNICE SPLOŠNO DELO URE: OD 9. — PROSTA HRANA Dobre delavske razmere. Vprašajte: MISS HOWARD, 42 W. 74th St. N. Y. C. (223-225)

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

MOŠKO DELO Help Wanted (Male)

HISNIK — HOUSEMAN DOBRE DELAVSKE RAZMERE Zglašite se po 9. dopolnite pri HOUSEKEEPER-ju SLOAN HOUSE - YMCA 250 W. 34th ST., New York City (225-227)

HIŠNIK — HOUSEMAN DOBRE DELAVSKE RAZMERE Zglašite se po 9. dopolnite pri HOUSEKEEPER-ju

WHITE HOUSE LEATHER PROD. INC., 360 Furman St., Brooklyn, N. Y. (223-229)

ZENE IN DEKLETA NAD 21. LET (COUNTERGIRLS)

Lahko, čisto delo—ponoči ali podnevi Industrijska kavarina — dobre ure — stalna dobra plača, brezplačne obedi. Brezplačne uniforme — Priletno, veselo ozračje — Plačani prazniki — plačane počitnice. — A. SCHRAEDERS 481 CLERMONT AV., near Fulton St. Brooklyn, N. Y. (225-231)

S I V A L K E 50c NA URO

Pon ali delni čas — Vprašajte:

SLOAN HOUSE — YMCA 356 W. 34th STREET. Zglašite se pri Housekeeper-ju. N. Y. C. (225-227)

S I V A L K E IN SNAŽILKE POLNI ALI DELNI ČAS

Vprašajte pri hišniku:

SHELTON HOTEL 325 Lexington Ave. New York City (222-228)

DEKLETA IN ŽENE POLNI ALI DELNI ČAS

brez starostne omejitve — stalno delo — povojna bodočnost — plača neomejena — delo od kosa pogojno — dobre delavske razmere — plačane poč